

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SÁGHY MIHÁLY

Szerkesztőség:
II. kerület, Rózsa-utca 7. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-ter 2. szám.

IV. évfolyam.

Csongrád, 1906. február 4.

6. szám.

Törlesztéses bank.

Az alföldi paraszt birtokosok legnagyobb részének az a keserves baja, hogy még az a csizma sarok sem az övé, melyiken jár.

Az Alföld a kir. végrehajtók eldorádója. Ha meghal a családfő, 15—20 holdas, vagy kisebb-nagyobb birtokán oly mérvű teher marad örökösire, hogy annak kamatait a széttagolt birtok nem bírja el. Az atyai vagyon csendesen málik szét, vagy megüti a dobot.

Ennek a bajnak az oka a paraszt nép csekély előrelátása. Földet vesz, szőlőt vesz, pár száz forintját befekteti, a többit a kezelési költség hozzászámításával 8—9 százalékra adja a takaréknak.

A föld jövedelmének egy részét családjával eléli, másrészt felemészti a magas kamat s ha 20 évvel ezelőtt vett valamit s adósságra vette, azon ma is annyi a teher, mint 20 évvel ezelőtt s annyi fog maradni ha nem szaporodik 30 év múlva is.

Ennek oka a helytelen hitelforma.

A vidéki takarékpénztáraknál ma divó hitelrendszer nem földmivelőnek való. Nem különösen a mi takarékaikké, hol a túl magas kamatláb mellett az is rendszer, hogy 1000 frt adósságért 8—10000 frt értékű ingatlant is leköt.

Törlesztéses kölcsön az egyedüli eszköz, mellyel földbirtokosaink súlyos helyzetükön segíthetünk. Igyekezni kellene tehát mindenkinek, hogy az ingatlanaira bekebelezett magas kamatú kölcsönt, törlesztéses kölcsönre változtassa át, mert ekként lehetséges, hogy tartozásától rövidebb vagy hosszabb idő alatt megszabaduljon, s mint szabad polgár szabad vagyonként, teher nélkül hagyhassa utódaira földjét.

Hasonlítsuk csak össze a törlesztéses és állandó kölcsönöket s mindjárt meglátjuk, mily óriási különbség van a kettő között.

Vegyünk alapul egy 4000 koronás kölcsönt. Ezen 4000 korona kölcsön után ha azt az adós kötvényre vagy váltóra veszi fel, fizet a helyi takarékpénztáraknál negyedévenként előre egy évre 320 koronát, melyet mondjuk hogy 20 évig tart fenn, befizet összesen 6400 koronát s még mindig adós 4000 koronával, melyért 20 évi használat után, nem számítva a kamatok kamatait, 10400 koronát fizet.

Mennyivel kedvezőbb a helyzet törlesztéses kölcsön kötésénél. A felvett 4000

korona után fizet félévi előleges részletekben csupán 7·8-ed százalékot, évenként 312 koronát, 20 év alatt 6240 koronát, 160 koronával kevesebbet, mint a helyi takarékpénztáraknál s 20 év után nem tartozik senkinek, mert az évi 7·8 százalékkal, összesen évi 312 korona kamat és tőke törlesztéssel fizetve van a kamat és le van törlesztve a tőke is.

Csak a rosszakarat és elfogultság nem látja be, mennyivel előnyösebb a földmivelő népre a törlesztéses kölcsönhitel.

És csak csodálkozni tudunk rajta, hogy a mi három takarékpénztárunk, melyek valamennyie a nép jólétének emelésére lett annak idején alapítva, nem tud levétközni, nem tudja eldobni a vaskalapot, s megteremteni a földmivelő nép igazi hiteléletét.

A takaréktárak lényegük szerint nemcsak közkereseti társaságok, hanem humánus intézmények is kellene, hogy legyenek. Sajna, alig-alig akad olyan, sőt sokkal több azok száma, mely a környéket átkos hitelrendszerével tönkreteszi.

A „Csongrád és Vidéki“ takarékpénztár mérlege oly tetemes összegű haszonnal járt, hogy az igazgatóság maga kérte 3 százalékos jutalékát 1 százalékra redukálni, igaz ugyan, hogy ez osztalék alakjában ugysis a részvényeseké maradt.

És mégis mikor már a szomszédos Félégyházán működő 3 takarékpénztár a „Félégyházi Kereskedelmi Ipar Hitelintézet és Népbank“, a „Félégyházi Mezőgazdasági Bank“, a „Mezőgazdasági Takarékpénztár“ megalkotta a törlesztéses kölcsönök rendszerét s áttette fiókját hozzánk is, a mi pénzügyeteink alusznak.

Való tehát az, hogy szükség van nálunk egy negyedik takarékpénztárra, egy „Törlesztéses Bank“ létesítésére s erősen hisszük, hogy a kieresztett gúnynyalak dacára meg is fog valósulni.

Jótekonyság.

Az emberi szív legszebb virága: a jótekonyság. Ott van ez a szív legrejtettebb zugában, mely kell, hogy már a gyermeki korban a példaadás fejlesztő hatásával öntöztesse, hogy később, a felnőtt korban édes illatát terjessze a segélyre szorult embertársak nyomorban sanyalódó lelkére.

Jót tenni másokkal, a legszebb, legnemesebb cselekedet, mely az égiek örök szeretetével ér föl s édes megnyugvással töltik be a szívet, mert a magára hagyottat, az ügyefogyottat emeli arra a nivóra, mely Istentől való rendeltetés, hogy emberileg éljen és szeresse a nálnál földi javakban gazdagabbakat is.

Ez a jótekonyság aztán legyen teljesen ön-

zetlen, földi salaktól ment, ne szolgáljon a hiúságok legyezgetésére, a gazdagságban elfogultak tömjénezésére, hanem nyilatkozzék meg úgy, mint a természet öröktörvénye, mint a hitbeli igazságon alapuló szeretet, mint a valóságos emberi jócselekedet.

Emberi gyarlóság az, midőn hiúságból áldozunk a jótekonyság oltárán, midőn a *tömegetől* hálát, üdvívalgást követelünk az adott jókért. Ez már nem jótekonyság gyakorlás, hanem egyéni gyengeségünk, hiúságunk legyezgetése, hogy ezzel az ébren levő *lelküismeretet* elaltassuk.

„Aki jót akar tenni, az ne gondolkozzék sokat, hanem valósítsa meg szándékát, lássa meg a nyomort, melyet az élet szinpada eléje tár és cselekedjék gyorsan, azonnal, mert ki idejében segít, kétszeresen segít.“

Társadalmunk minden téren fokozottabb igényekkel lép fel s a kis egzisztenciák lépésről-lépésre hátrább maradnak, minek nyomában támad fel a sárga veszedelem: a nyomor és kiaszott karjaival polypként övezi magához az inségben küzködőt.

Az intelligens osztály általában töle telhetőleg siet a segélyre szorultak anyagi helyzetén javítani, de sajnálatos tény, hogy ezt a szép erkölcsöt a módosabb polgárok, sőt a jólétben élő parasztgazdák alig alig gyakorolják.

Elérkezett pedig már az idő, hogy ezen nemes cselekedet gyakorlásából ők sem vonhatják ki magukat s az isteni szeretetnél fogva, mely minden szívet és elmét betölt, részt kell venniök a szegények és segélyre szorultak istápolásában.

Kell tehát teremteni Csongrádon is egy pártot, mely csillogó politikai színeket nem keresve, a testvéries egyesülésben, a mások megbecsülésében és a jótekonyság gyakorlásában találja fel legszebb örömét.

Ezt az egyesülést pedig csakis egy alapon lehetséges megteremteni, mely nem szegődik pártérdekek uszályhordozóivá, hanem krisztusi szeretet alapján létesül s ez az egyesülés nem lehet más, mint az, mely *keresztény szociális* alapon létesül.

A társadalmi erők szétforgácsolása pedig sehol jobban meg nem bosszulja magát, mint a jótekonyság terén. Így például városunkban is állanak fenn jótekonysági intézmények, melyek az egyesek támogatásaiból merítik erejüket s melyek sokféleségükkel fogva szétforgácsoltatván, a kitűzött nemes célt csak megközelítőleg érhetik el.

Rajtunk a tél kietlen zordsága, a szegénység átka s nincs erős kéz, mely mindeneket felemeljen. A nőgyelet humánus intézménye, a szegény tanulók ingyen konyhája, a Szent Antal perselye mind mind nem elegendők arra, hogy a szegények és árvák könnyeit letörölje.

Régi elv, hogy tömörülésben van az erő, mely mindenekre kihat, úgy a jótekonyság gyakorlásában is egynek kell lennünk, hogy a lehetőségig minden nyomort megszüntessünk. E célból és minden más politikai szándéktól eltekintve óhajtandó, hogy a keresztény szociális egyesület városunkban megalapítsák, ahol önművelődés mellett a jótekonyságot is gyakorolják a tagok.

A Csongrádi Lapban megjelent támadó cikkekre, mivel nem tárgyilagos, hanem szenvedély születte, nem válaszolok, de hiszem és meggyőződésem erős, hogy a csongrádi rk. papság, kiknek hazafiságához szó sem fér, már csak azért

A női szépség elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb a **Balkányi-féle Kamilla-kréme.** Egy tégely ára 1 korona.
Kapható vagy postán megrendelhető: **Balkányi Lajos** a „Megváltó“-hoz címzett gyógyszer-tárában Csongrádon.

2. oldal.

is, hogy bebizonyítsák „Egy nemzetközi szocialista” tevédségét a keresztényi szeretetről, megfogják alapítani Csongrádon a keresztény szocialis pártot. S ha az ő igazuk elhat a nép fülébe, az felfogja bennük kelteni a szív nemes érzetét és tömörülni fognak a zászló alá, melyre az *igazi testvériség* jelszava leszen felírva.

Ez keresztény szocialista.

Közöltük e cikket, nemes intenciójánál fogva. Egyben itt említjük fel, hogy az alakulandó negyedik takarékpénztár felállításáról Porubszky József plébános úr mit sem tud s így legkevésbé is reflektálhat annak elnöklésére.

Szerk.

Kereskedők bálja.

Báli tudósítást írni. Oh! ez volt valamikor vágyaimnak netovábbja.

Leírni a bál lefolyását, melyen „Ő” is ott volt, hirt adni a világnak arról, hogy ki volt a bál királynője, ki volt a legszebb; ki mulatott és ki mulattatott. Ki hódított és kinek hódoltak. Úgy éreztem akkor, hogy nincs könnyebb, tudósítást adni olyan bál leírásáról, melyen „Ő” is ott volt.

Ma úgy látom, hogy nincs nehezebb, mint egy báli tudósítást megírni; hirt adni egy bárról, melyen ok ott voltak, ok, az asszonyok, akikért rajongok, akiket imádok, nem mintha mindegyikbe szerelmes volnék, de bámulom és dicsőítem őket, mint a teremtés koronáját, akik nélkül nincs regény, nincs költészet, nem lehet bál, és ah! nincsen báli tudósítás.

Nincs nehezebb, mint választani a sok közül, akikre mindnyájára ráül a legszebb, a legdistingváltabb, szóval az előkelőség superlativusa. Ki legyen az első és ki az utolsó.

Melyiket kedvesebb, melyiket szeressem!

Megkísértem a jelenvolt nőket toalett, izlés, szépség, báj, csinoság szerint osztályozni, — lehetetlen volt, mert mind előtérbe tolt.

Megpróbáltam abc szerint, sablonszerűleg, ez a leghálásabb, de mikor elkezdtem: Ausländer Jenőné, Barna Henrikné, Balkányiné, dr. Bukné és folytatni akartam a c betűn, már akkor chaos keletkezett, mert már le volt írva Tasnádyné, dr. Grószné, Mészáros Sándorné, Blochné, dr. Dékányné és az előttem fekvő névsorból, ha hat kezem lett volna, mind a hat kezemmel egyszerre irtam volna, most már minden rendszer nélkül, Boérné, Rosenbergné, Engelman Samuné (Szentes), Ehrlich Jakabné (Szentes), Klein Ferencné (Oroszáza), özv. Böhmné (Félegyháza), Váradiné, dr. Vidáné, László Ignácné, Horvát Mátyásné, Kämpfnerné, Tóbiás Hermanné, Fehér Ignácné, Weisz Adolfné, Schwartz Ignácné, Schwartz Izidorné, Ehrlich Mórné, Pintér Zsigmondné, Lakos Emilné, Bergl Manóné,

Fehér éjszaka.

Irta Onódi László.

Tél van. Ennek hőkötőse takarja be a földet s amint a kisváros pislogó petroleum lámpái rávetik halvány fényüket a fehérbe vont, rögössé fagyott útra, mint megannyi gyémánt szem, csillognak a frissen leesett hópelyhek.

A gazdagok házaik ablakaiból kivilágít, a csendes, hangtalan utcák, fehérbe vont világára, az ablakok apró fénye s oly szent némaság borul a kisváros nyugalmas estéjére, mintha minden elköltözött volna innen, hogy magára hagyja magasztos csendjében ezt a hóleppel bevont városkát.

A város alsó végében, düledező, alacsony, piszkos, fütelen viskójában már két nap óta halállal vívódik egy öt éves gyermek.

Már szederjessé vált ajka, csak szakgatottan, nehezen ejti ki a szót. A szegény özvegy munkásszony rozoga asztalra dőlve, pislogó olajmécseknél, tenyerébe hajtott fejével tépelődik. A haldokló gyermek minden hörgésére telekézzel markol szívébe a fájdalom, a kín s tépi, marcangolja azt kegyetlenül.

Rongyos kendőjét összébbr vonja. Fázni kezd.

— Anyám adj kenyeret, éhes vagyok, — jajdul fel a kicsi ártatlan gyermek s az anyának e pár szó belemarkol szívébe. Körülnéz, de nem talál egy falat kenyeret sem, a szegénység és

Klein Ferencné, Weisz Hermanné, Dévainé, Kovács Lajosné, asszonyok.

Leányok közül sikerült följegyezni: Boér Böskét, Reichlinger Gizit (Kistelek), Engelman Ilonka (Szentes), Ehrlich Ilonka és Lien (Szentes), Stern Sára (Kecskemét), Váradiné Etelka, Dévai Rózsá, Fehér Rózsá, Régnér Fannyka, Bergl Etelka, Ehrlich Kátó stb. stb. Még meg kellene említeni különösen azokat, akik toalett tekintetében kiválóak voltak, de lehetetlen, lehetetlen.

Hol kezdjük és hol végezzük?

Hja, mikor még csak ő volt ott . . .

Kezdjük Ausländerné, aki egyszerű fekete bársony ruhájában pompásan festett és folytatásuk Barnánén, aki mint egykor, ma is angyal még, avagy Balkányinén, Mészárosinén? eh fejezzük be, úgy sem tudnám, hogy miibe márt-sam tollam, hogy dicső képedet híven lerajzoljam. Még csak azt említem föl, hogy Ehrlich Irén és Ilonka (Szentesről), Váradiné Etelka és Fehér Rózsikán és Boér Böskén meglátszott a figyelmes mamák ügyes gondossága, mert egyszerű öltözetükben a majdankori szolid feleségnek való ajánló levelet, egyszerűségükben rejte viselik magukon.

A mulatságon felülfizettek: Faragó Antal 18 koronát, Rosenberg Ede személyzete 12, Rosenberg Ede 11, dr. Buk Herman, Wieder Anna 6—6, Bloch Adolf, R. Papp Gedeon, Stier Zsigmond (Köbánya) 5—5, dr. Vida Sándor, Wertheimer Frankl 4—4, Szőke Pál 3, Ausländer Jenő, Söhlya Gyula, Rotter Samu, Lévai Gyula, Klein Miksa, Wolf Miksa, dr. Dékány Béla, Fehér Ignác, Balkányi Lajos, Váradiné Jakab, Régnér Zsigmond, dr. Boér Antal, Tasnády Imre, Kämpfner Vilmos 2—2, Dévai Sándor, Engel Mihály, Leipniker Andor, Schwarc Lipót, Weisz Adolf, Pintér Zsigmond, Barna Henrik, Tóbiás Herman, Dévai Béla, Kovács Lajos, Horváth Mátyás, Lakos Emil 1—1 koronát.

Tudósító.

HIREK.

— **Arcképleplezés.** Csongrád város díszpolgárainak megfestett arcképét a holnap tartandó közgyűlésen leplezik le. Hogy a díszpolgárok közül valaki lejönne erre az alkalomra, arról nincsen tudomásunk. Valamint arról sem, hogy az 1888. évi árvíz-védekezési költség Justh, Apponyi stb. támogatása mellett elengedett volna.

— **Ipartestületi gyűlés.** A csongrádi általános ipartestület f. hó 2-án tartotta évi rendes közgyűlését. Miután az eddigi elnök, Szép József, tisztségéről leköszönt, helyébe Berniczky József választották meg. Alelnök lett Vári Dániel Réh József helyett. Valóban sajnálandó jelenleg,

nyomor eme tanyájában. Fájdalommal borul kis gyermeke fölé, úgy súgja fülébe.

— Nincs gyermekem semmi.

Nincs kenyér . . .

A gyermek felemeli fénytelen szemét, azután beszélni próbál.

— De hiszen tegnap azt mondtad anyám, hogy ma lesz kenyér!

— A jó emberek adnak majd — feleli az anya.

A haldokló gyermek szemei felvillannak, mintha rettenetes küzdelmében boldogsággal töltené el kicsi lényét, ez a szent bizodalom:

Lesz kenyér! . . .

Az anya megcsókolja gyermeke lázas ajkát, kicsi kendőjét szoroson magához vonja s kilép, a csendes, hangtalan néma éjbe.

Az egyre szakadó hó, nagyokat roppan lábai alatt s ő halad, megy a bizonytalan sötét éjbe: kenyérért . . .

Egyik utcáson, a magasan emelkedő gazdag házak előtt megáll. Gondolkodik. Merre menjen, — mit tegyen?!

A szentferenciek templomán most üti az óra a tizenegyet. A hideg, éjjeli szél, sivitva nyargal végig az üres utcáson. A szegény asszony, csak megy, siet, fut s azután megáll. Hallgat, nem hall-e lépteiket, nem lát-e embereket jönni, könyörtelen szánó lelkeket . . .

Egyik felemeletes ház tükörelablakából hosszú fénysáv szűrődik ki. Erre fellélegzett.

Égvenesen a ház felé tartott. Megzörgötte

hogy ezt a két ügybuzgó tisztviselőt másokkal cserélték fel, mert ok mindenkor és mindenben épen társaik jogos érdekeit szolgálták. Remélhetőleg az új tisztviselők is iparkodnak elődeik nyomdokain haladni. Pénztáros lett Makány Gáspár. Az előjárósági tagválasztásnál is történtek változások. Ipartestületi jegyzőnek az eddigi jegyző Boda Márton áll. tanító választott meg nagy lelkesedéssel.

— **Református isteni tisztelet.** A csongrádi ev. ref. főkegyház ma délelőtt 11 órakor a polgári leányiskola rajztermében, Fütő Zoltán szentesi ev. ref. lelkész részvételével isteni tiszteletet tart.

— **A Csongrád és Vidéki takarékpénztár f. hó 2-án d. u. tartotta ez évi rendes közgyűlést.** A gyűlésen a tagok nagy számban vettek részt s tudomásul vették az intézetnek közhasznú működését, melynek eredményét lapunk múlt számában közöltük. A tisztviselők fizetésének rendezését az igazgatóságra ruházták, mely hogy kedvező megoldást nyer, arra nézve garancia Eszes Mátyás neve, akinek szakavatott és ügybuzgó működése tette lehetővé azt, hogy az intézet ily szép virágzásnak indul.

— **Tagküldés az iparbizottságba.** Az iparos tanoncz iskola tantestülete múlt hó 20-án tartott üléséből kifolyólag az ipariskolai bizottságba Sággy Mihályt küldte be. A gyűlés általános lefolyását nem érintjük.

— **A Györfös erdő kiirtása.** Nagypál Ferencz polgártársunk érdemes eszmét pendített meg, melyhez a képviselő testület pártfogását kéri. Ugyanis a Györfös erdő fűzeseit a szegény osztály télen rendszeresen megtizedeli, de nem az egy tized részét viszi el, hanem azt ott hagyja, kilencz tized részét pedig ellopja. Most arra kéri a képviselő testületet, miszerint legyen segítségére a györfösi birtokoságnak, hogy állami segéllyel ott gyümölcsösöt létesítsenek. Ajánljuk ezen elfogadható eszmét úgy a képviselő testület, mint az előjáróság figyelmébe és jóindulatába.

— **Feloszlóban.** Mint értesülünk, a csongrádi újjászervezett szocialis egyesület feloszlott és belépett a nemzetközi szocialisták közé. A feloszlásnak, illetve átpártolásnak állítólag az az oka, hogy a tagok Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselőre az országos munkásvéd szövetség rájuk nézve sérelmes megvalósítása miatt neheztelnek. A szocialdemokraták közül eddig még csak két tag nem lépett át, a többi már egyesült.

— **Értesítés.** Kossuth, Apponyi, Andrássy és Justh városunk díszpolgárai arcképeinek leplezési ünnepélyére a községi előjáróság a Jótékony Nőegyletet is meghívta, miről az egy-let tagjai az idő rövidsége miatt ezúton értesítettek azzal, hogy az ünnepély február hó 5-én délelőtt 10 órakor a városi közgyűlési teremben lesz megtartva. Az elnökség.

annak ablakát, de egy mord, barátságtalan férfi elűzte onnét.

Fájdalommal gondolt haldokló éhes gyermekére.

Hazafelé indult.

Amint odaért ahhoz a hidhoz, mely elválasztja a külvárost ezektől az emeletes házaktól, megakadt tekintete az útmenti szent szűz szobron, oda borult a szobor lábai elé, nehéz panaszt a szél sivitva vitte tovább.

Othon volt, hazaért. Az ajtó nyílásán kivilágott a kicsi olajmécse pislogó fénye, — félve tette kezét az ajtó kilincsére. Belépett, hallgatódzott, csend volt a szobában.

A szegény asszony elszorult szívvél tett egy lépést beteg gyermekének ágya felé, vizsgálta a kísértetiesen fel-fellobbanó méces bágyadt fényénél gyermekének viaszszárga arcát.

Oda borult arra a kicsi élettelen, kihűlt tetemre, — s vonaglott felette, ölelte azt örületesen, szivettépő, fájdalmas jajjongással . . .

Búbánatról . . .

Búbánatról, csalfa lányról

Daloltam már eleget,

S oly szívről mely híven lángol

Vágyok zengni éneket.

Hó szívről, hú szerelmről,

Mely csak üdvöt alkothat:

— **Szép ajándék.** Annak idején említést tettünk lapunkban arról, hogy L. Tóth István községségi főbíró látogatást tett az áll. polg. fiúiskolában, melynek egyik szép eredménye az lett, hogy február havi 50 korona fizetését az intézet igazgatójához azzal a kérelemmel küldötte, hogy a szegénytanulók ruhafelügyezésére fordítsa. Kísérő levélben továbbá megjegyzi, hogy az intézetben tapasztalt rend, a tanárok modora és a tanulók felelete őt teljesen kielégítették. Megjegyezzük, hogy tanítást a főbíró ur felelős szerkesztőnk órája alatt szíveskedett hallgatni, s ez némi elégtétel szerkesztőnknek a tekintetben, hogy még sem oly hazafiatlan a működése, mint ellenségei hirdetik.

— **Divattá lett,** hogy például minden bedörzsolésre alkalmas külszerre ráfognak, hogy az eszűt, köszvényet biztosan gyógyít. Aki eszűköszvényben szenved, az csakis az orvosi kitérőségek által kiválóan elismert Zoltán-féle kenőcsöt használja, mert ez a legmakacsabb megbetegedéseknél is kitűnő eredménnyel lett alkalmazva, amint azt rengeteg köszönőlevél és orvosi ajánlás igazolja. Egy üveg ára 2 korona Zoltán Béla gyógyszer-tárában Budapest V., Szabadságtér.

— **Ifjúsági egyesület.** A katolikus ifjúsági egyesület tagjainak száma napról napra szaporodik, s ebből látható, hogy Porubszky József plébános úr működését a legszebb siker jutalmazza. Az alakuló gyűlést azonban egyelőre el kellett halasztani, mert az egyesület részére a vezetőség eddig megfelelő helyiséget nem talált. Mihelyt a helyiség ügye rendezve lesz, az alakuló közgyűlésre a tagok azonnal egybehívatnak.

— **Nemes cselekedet.** A csongrádi állami polgári leányiskola tanestülete nemes, dicséretre méltó, önzetlen cselekedetet valósított meg a múlt hét folyamán tartott gyűlésében. Egyik kartársuk, Lipcsey Janka, betegsége folytán huzamosabb szabadságra ment s addig is, míg a miniszter által megbízott helyettes megérkezett, a tanestületi tagok egymás között osztották fel a beteg kartárs óráit, teljesítvén a munkát minden díj nélkül. Lipcsey Janka úrnő azonban nem fogadta el ingyen a helyettesítést, hanem a rendes helyettesítési díjat, 200 koronát, kartársainak megküldötte. Ők azonban szintén nem fogadták el a díjat, de mivel kartársukat megsérteni nem akarták a visszautasítással, a 200 koronából 180 korona esedékes összeget az intézethez beszerzett Estey-féle orgona-harmonium költségeire fordították s így lehetővé tették, hogy annak majdnem összes ára kifizetett. A harmonium ára volt 800 korona. Özv. Zelenka Jánosné úrnő gyűjtött rá 190 koronát, Szokoly József által rendezett műkedvelő előadás jövedelme 162 korona, az állam részéről engedélyezett összeg 250 korona. Az igazgató, a tanestületi tagok lélekemelő nemes cseleke-

Szivről bánatbilincset tör,
S rak rá rózsaláncokat.

Zengj hát lantom búvós hangon:
Váltsd föl régi húrjaid;
Bánat helyett öröm hang'zon
Úzve szívem bújait!

Pendül a húr s zenéjében
Új élet száll szívembe;
Édes érzet fog el — érzem —
Hiszen így zeng éneke:

Él egy lányka a távolba'
Kalász tenger közepett:
Arany haját ha lebontja
Tündér lánynak képezed.

Ej szemében a menyország,
Szerelmében üdv honol;
Sugárival ha ragyog rád
Szűd lángra gyúl azoktól.

Szivecskéje dobog, lángol,
Benne hűség tüze ég;
Reád ifjú csalfasághól
Nem emeli fel szemét . . .

Némulj el lant! könnyem ömlik,
Sóhajom száll: a dal bánt —
Mért ismerem őh a többit,
És miért nem e leányt?!

Csajághy Gyula.

dete önmön magát dicséri. Némely gazdagemberek szép példát vehetnének a szegény tanítónéptől.

— **Megfagyott az uton.** Koczka Julianna Szelevényi leányzó Csongrádra jött szolgálni. Azonban helyével nem volt megelégedve, így az elmúlt héten este nagyot gondolt, megszökött és utját Szelevénynek vette keresztül a nagyréten. Szegény leány azonban vesztére tette, mert az éjjeli kemény hidegben megfagyott, az uton járók találták másnap reggel halva.

— **Betöréses lopás.** Az elmúlt héten ismeretlen tettesek betörték Vadász Károly pálinkamérésébe. Vadász éjjel után zárta be üzletét és reggel meglepődve vette észre, hogy üzletét más nyitotta fel reggelre helyette. Szivart, pálinkát, bélyeget és kevés pénzt vittek el. Még arra is ráérték az igen tisztelt urak, hogy néhány pohár snapszot ürítsenek, valószínűleg Vadász ur egészségére, no meg a községségi rendőrség egészségére is, melyet fejleszteni s nem ledorongolni kellene.

— **Itt a farsang! Lesz bál, táncmulatság elég!** Uri hölgyek mielőtt bába mennek, nem mulasztják el arcukat, kezüket Kamilla krémmel bekenni és Kamilla hölgyporral gyengén behinteni. A **Balkányi-féle Kamilla krém rögtön szépitő hatású,** az arc bájos és üde marad és ami főtulajdonsága, **elveszi az arcnak zsíros fényét és izzadságát,** az arcnak, kezeknek megkapó felhőséget kölcsönöz. A Balkányi-féle Kamilla hölgypor (hajpor) a legfinomabb és teljesen ártalmatlan puder. **Feltűnés nélkül tapad és az arcon alig észre vehető.** Egy tégely Kamilla krém ára 1 korona. Egy doboz Kamilla hölgypor fehér, rózsás és (baránknak) kréme színben ára 1 korona. Egy drb Kamilla szappan 50 fillér. Kapható vagy postán megrendelhető **Balkányi Lajos a „Megváltó”-hoz címzett gyógyszer-tárában Csongrádon** (Szivaktér).

A közönség köréből.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

B. lapja mult számában M. D. aláírással oly közlemény jelent meg, mely burkoltan engem is érint. Sejttem, hogy ki rejtőzik az M. D. alatt, de mindaddig, míg magát meg nem nevezi, érdemben nem szólhatok a kirohanásához. E rovat alatt tehát tisztelettel felszólítom a vádaskodó urat, hogy mutassa meg magát, hogy nézek a szemébe, én nem szégyenlem magam, csak aztán ő ne szégyenkezék.

Tisztelettel

Gy J.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátok és ismerősöknek, kik felejtethetetlen édes anyánk temetésén megjelentek, s részvételükkel fájdalomukat enyhítették, ezuton mondunk szívből jövő köszönetet.

Csongrád, 1906. február 3.

Oláh család.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

A SZEGÉNY EMBER.

Nagy a világ, mégis kicsiny; nem lel benne hont a szegény ember.

Hiszen nagyon jól látjuk mindannyian a jelen kor ama rettenetes képét, mely oly szigorú érzésben készíti reánk fenti szavak azon elvitathatlan igazát, melyet letagadni nem mer senki — senkisé!

Kél a hajnal — két a munkás nép is, hogy fárasztó napi munkájával ismét beszerezhesse napi szükségletét, ami nélkül megenni nem lehet. Azonban ha jó az est, midőn minden ember nyugalomra térhet, nem jut osztályrészül a munkásnak, hogy ő is pihenésre hajthatná fejét, de családjának fentartása megköveteli, hogy éjszaka is dolgozzék, ha kézzel nem — ésszel; s nem egyszer történik meg, hogy a józan érzésű családapa reggelig se hunyja le szemét, hanem egész éjjel azon studirozik, hogy mi módon bírna, habár a legnagyobb fáradozás árán is, szeretett családjának biztos menedéket alkotni az éhhalál elől!

Hej bizony-bizony számtalan ily ébren töltött éjszaka száll el felettünk, míg mi szegény emberek eljutunk addig, hogy hosszú gyötrelmek között szótt álunk egyszer csaknem megvalósul, hanem szerte foszlik mint forró nap hevétől a vastag szürke kőd, s a szegény ember, kit reménye magásra emelt az álmok világában, egyszer csak miként a sebzett vadgallamb szárnyaszegetten vergődve hull alá a porba . . .

En is itt találkoztam azon emberekkel, kik-

nek munkás jobbjai lankadt erővel nyúlnak felém, amit én szintén fáradt jobbjom kézzsoritásával köszönök meg nekik. Most is róluk gondolkozván, midőn egy oly uradalmi birtok parcellázásába becsajtkoztam, mely 250 család boldog megélhetését biztosítandja.

Ezen nagyobb terjedelmű, kitűnő szőlőnek való birtokból 5 hold a legkisebb részlet, melynek ára 7—8 öles épülethez való vályog anyaggal 2000 koronába kerül; ezen összeg felét 1000 koronát én fizetem, 200 korona a szerződés megkötéséhez vevő részéről igényeltek, 800 korona pedig 10 év alatt lesz a tulajdonosnak fizetendő, ki ezen kívül nemes fákat és fajszőlővesszőt a legjutányosabb árban számít.

Ha tehát nem álmolni, de igazán élni akar az nz ember, akinek csak annyija is van, hogy ezen vételbe belebozsajtkozhat, jelentkezzen rövid időn belül Jelzáloghitelbank irodámban.

Bacsa Zsigmond.

3|1906. tkvi szám.

Visszárverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fekete Rozália csongrádi lakos végrehajthatónak, valamint a Tiszavidéki takarékpénztár részvénytársaság, a Csongrádvárosi takarékpénztár és a Csongrád és Vidéki takarékpénztár esatlakozott végrehajthatóknak Tenyeri István csongrádi lakos végrehajthatást szenvedett elleni 1000 korona, 550 korona, 300 korona, 21 korona 90 fillér és 200 korona tőke és jár. iránti végrehajthatási ügyében a szegedi kir. törvényszék területén lévő s a csongrádi 686 számú betétben A 7 2 sorszám alatt felvett 11661 hrszámú szőlő az öreg szőlők dűlőben 1225 korona kikiáltási árban és pedig az 1862|1905. tkvi sz. végzéssel özv. Lévai Bálintné Sinkó Mária javára bekebelezett életfogytiglani hasznélvezeti jog épségben tartása mellett **1906. évi február hó 23-ik napjának délelőtti 9 órájakor** az 1881. évi LX. t. c. 185. §-a értelmében Solymosi Sándor és neje Ujszászi Zsófia késedelmes árverési vevők kárára és veszélyére.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1906. január 6-ik napján. A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Chamilla sk.
kir. járásbíró.

A Mezőgazdasági Áru- és Hitelforgalmi Vállalat,

Budapest, Váci-körut 61.

keres megvételre és bérletre kisebb és nagyobb birtokokat, esetleg egész uradalmakat, nagyobb és kisebb szőlőket, kastélyokat azonnali vagy későbbi átvételre legelőnyösebb feltételek mellett. Csakis komoly és közvetlen ajánlatok pontos leírással kéretnek fenti címre.

== Köhögés! ==

Aki ezt figyelembe nem veszi, vétkezik önönmaga ellen.

Kaiser-féle mellbonbon

3 fenyűvel ellátva.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás és torokhurut ellen.

4512 közjegyzőileg hitelesített okirat bizonyítja e szer hasznos voltát.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható:

Wiesner Lajos gyógyszer-tárában Csongrádon.

Mégis a legbiztosabban ható, teljesen ártalmatlan arcszépitő szer az „Erika-crème.” Ara 1 korona. „Erika-szappan” 50 fillér. Egyedül kapható: Wiesner Lajos „Szt. Rókus” gyógyszer-tárában Csongrádon.

Eladó ház.

Gyánti Jánosnak a Szarvas-utca 8. szám alatti háza szabadkézből örökáron eladó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal a helyszínen.

Kiadó lakás.

Özv. Kaszanitzky Ferencnének a Félégyházi-úton lévő házában egy két szobás lakás, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel hasznbérbe kiadó.

A híres törzsorvos dr. Schmidt-féle

FÜL-OLAJ

eltávolít gyorsan és tökéletesen sükedtséget, fülfolyást, fülzúgást és nagyothallást még idült esetekben is. Egy üvegnek ára használati utasítással együtt 4 korona.

Megrendelhetni csakis

Török József gyógyszerárában Budapest Király-u. 12.

213/1906 sz.

Hirdetmény.

A múlt év folyamán feltűnően sokszor előfordult, hogy gazdasági cselédek baleseti alkalmával a segélyek kiszolgáltatását abból az okból könnytelen volt a gazdasági munkás és cselédszolgálat megtagadni, mert a munkaadó az illető gazdasági cseléd után az 1900: XVI. t. c. 8. §-a alapján évenként előre fizetendő 120 filléres hozzájárulási díjat kellő időben meg nem fizette.

A munkaadók egy része ugyanis nincsen köllőleg tisztában e hozzájárulási díj jogi természetével, azt tisztán adónak tekinti, holott az inkább a gazdasági cselédek kötelező baleset biztosításának díjával tekintendő, amelyet, ha a gazdák kellő időben le nem fizetnek, nemcsak hogy baleset esetén a pénztártól semminemű megtérítésre számot nem tarthatnak, hanem az 1902: XIV. t. c. 24. §-a értelmében sérült cselédjüknek, illetőleg ezek jogutódainak ugyanolyan összegű segélyt tartoznak a sajátjukból megfizetni, mint aminő segélytől ezek a pénztárral szemben estek.

Nehogy tehát jövőben a munkaadók hasonló károsodásnak legyenek kitéve, szükségesnek tartjuk a gazdákat és munkaadókat figyelmeztetni, miszerint e hozzájárulási díjat saját jól felfogott érdekében mielőbb, mindig az esedékesség idejéig (április 1-ig) fizessék be, mert ha kellő időben le nem fizetnek, ezáltal saját maguknak okozhatnak nemcsak anyagi, hanem erkölcsi kárt, mert ha a cseléd a hozzájárulási díj meg nem fizetése következtében a pénztártól baleseti segélyt nem kaphatott, tudja, hogy ez a gazdája mulasztásának volt következménye, ami pedig a gazdák és cselédek közötti viszony rovására esik.

Csongrád, 1906. február 3-án.

Kovács jegyző.

? Ki által ?

készíthetnék én egy pár jó cipőt vagy csizmát, de olyant, amelyet bárkinek meg lehet mutatni s amely a mai kor igényeinek teljesen megfelelő legyen? E mellett fő dolog, hogy azért olcsó és jó is legyen?

Ki által? Még az is kérdés?

Senki más csak

DRAGON LAJOS

cipésmester által

Csongrád, Szentesi-körút 27. sz. alatt.

Aki megrendeléseket a legpontosabb kiszolgálás mellett teljesít.

Aki elvállal és mérték után készít mindenféle különleges cipőt, valamint úri és gyermek csizmákat a legújabb divat szerint, kifogástalan kivitelben. Továbbá javításokat pontosan és jutányos árértékű közöl.

Aki fájós és érzékeny lábakra orthopéd cipőket felelősség mellett készít, mert Budapesten, a cipész szabászati tanfolyamon oklevelet nyert s aki bármiféle megrendelést teljes megelégedésre teljesít.

8545/1905. sz.

Ujabb felhívás az adózó közönséghez.

Ismételve felhívatom mindazok, kik a III-ad és IV-ed osztályú kereseti adó, tőkekamat és járadék adóra vonatkozó vallomásukat a már közzétett határidőben le nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapíttatni.

Csongrád, 1906. febr. 3.

Kovács jz.

Kiadó lakás.

Kovács Elemérnek a Templom-utcában lévő házában két lakás kiadó. Mindegyik lakás áll 2 nagyobb, 1 kisebb szoba, konyha, kamra, pince és fűszinből.

Kiadó lakás.

Az Úri-utca 1. szám alatt lévő háznál egy három szobás lakás mellékhelyiségeivel, továbbá egy utcai tűzletheletiség Szent György naptól kezdve kiadó.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös fölirással: „J. Pserhofer”.

József császár ideje óta, tehát több mint 120 év óta mint legrégebb, fájdalom nélkül hashajtó háziszert ismerik és sok orvos sürgősen ajánlja a rossz emésztés és dugulás minden következménye ellen, mint az epecirhuláció zavara, májbaj, szélholih, aranyér, a belek petyhűdtsége stb., vértisztító tulajdonságai következtében kitűnő vérszegénység, ideges főfájás, sárgaság stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával . . . K —.42
1 tegeres 6 skatulyácskával . . . K 2.10

A pénz előleges beküldése esetén ára portomentes megküldésével együtt

1 tegeres K 2.60 | 4 tegeres K 8.90
2 „ K 4.70 | 5 „ K 10.50
3 „ K 6.80 | 10 „ K 18.50

Egyedüli készítőhely:

Pserhofer J. gyógyszerára
Wien, I., Singerstrasse 15.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkasodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLAI

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. szám.

Kapható Csongrádon:

Balkányi Lajos, Barna Henrik, továbbá Wiesner Lajos gyógyszerárában.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

A már 32 éve a kerékpár világot uraló eredeti angol

Helical Premier
és
The Champion

kerékpárokat dupla harang csapággal 3 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári áron 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpáralkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárokhoz, külső és belső gummik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, csusok, csészéket stb. óriási forgalmunk következtében

30⁰/₀ árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhová.

Elsőrendű Singer varrógépek szigorúan szabott eredeti gyári áron 75 koronától feljebb havi 8—10 koronás részletre. (Használt gépeket becsereklünk).

Láng Jakab és Fia kerékpár és varrógép nagykereskedők.

Ausztria-Magyarország legnagyobb, legmegbízhatóbb és legrégebb kerékpár-raktára.

Budapest, József-körút 41. szám.

Fiók-üzlet: Baross-tér 4.

Disz árjegyzékünk 700 képpel ingyen és bérmentve.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel olcsón csináljuk.

